

- 1 พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ.2509 และ พ.ร.บ. ฉบับที่ 2
- 2 และ 3 มิได้ระบุไว้อย่างชัดเจนเช่นนี้ ความดังกล่าวเป็นการยึดถือปฏิบัติของ ธกส. มาตั้งแต่ต้น
- 3 แบบแรกเป็นการปันส่วนโดยไม่ใช้มาตรการทางด้านราคา ส่วน 2 แบบหลังเป็นการปันส่วน
- 4 โดยใช้ราคา และการใช้ราคาโดยตรงในการปันส่วนก็คือ การตั้งอัตราดอกเบี้ยให้ต่างกัน
- 5 สำหรับลูกหนี้แต่ละประเภท โปรดอ่านรายละเอียดใน Adams and Nehman 1979 หน้า 165
- 6 ธุรกิจเกษตรที่จะนับเข้าอยู่ในเป้าของสินเชื่อเกษตร จะกินความเฉพาะส่วนที่เป็น farm
- 7 supply และ farm processing (Agro-industries) เท่านั้น ส่วน farm
- 8 distribution อันได้แก่ พ่อค้าพืชผล พ่อค้าปุ๋ย และยาป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช
- 9 จะไม่นับรวมอยู่ในเป้าของสินเชื่อเกษตร
- 10 ข้อมูลต่าง ๆ ในย่อหน้านี้มาจากธนาคารแห่งประเทศไทย ดูเพลินพิศ (2530: 77, 79)
- 11 ในการวิเคราะห์ในระดับรายธนาคาร ไม่รวมถึงธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารไทยพาณิชย์
- 12 และธนาคารแหลมทอง เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูล
- 13 สำหรับแหล่งข้อมูลที่เสนอให้ 2 ย่อหน้าที่ผ่านมา ดูเพลินพิศ (2530: 96-101)
- 14 อาชีพหลักในที่นี้ หมายถึง ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพนี้ หรือได้รายได้ส่วนใหญ่
- 15 จากอาชีพนี้ หรือมีภาพพจน์ทั้งของตนเอง (Self-image) และของสังคมว่า ประกอบอาชีพนี้
- 16 นายทุนผู้ให้กู้ที่เป็นที่นิยมนับถือจะมีคนไว้วางใจ และจะให้ข่าวสารข้อมูลความเป็นไปเกี่ยวกับ
- 17 บุคคลต่าง ๆ ได้ง่ายกว่าและเป็นข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องกว่าคนที่ไม่เป็นที่นิยมนับถือ
- 18 คงจะมีผู้ให้กู้ที่มีลักษณะตรงข้ามกับที่บรรยาย แต่ผู้เขียนเชื่อว่าผู้นั้นคงจะเป็นผู้เลิกลการเป็น
- 19 นายทุนให้กู้ หรืออาจกำลังจะเลิกเป็นนายทุนผู้ให้กู้ในอนาคตอันใกล้

- 10 ตลาดสินเชื่อแตกต่างกับตลาดสินค้าทั่วไป คือ ในตลาดสินค้าทั่วไป ผู้ซื้อ-ขายสินค้าจะแลกเปลี่ยนทรัพยากรของกันและกันในเวลาเดียวกัน ความเสี่ยงจึงมีอยู่แต่เพียงอัตราผลกำไรหรือขาดทุน ที่เกิดจากอัตราการแลกเปลี่ยนและการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน โดยที่ไม่ผูกพันกับตัวบุคคล ขณะที่ตลาดสินเชื่อผู้ให้กู้ให้ทรัพยากรไปก่อนและต้องเสี่ยงกับการได้ทรัพยากร (เงินต้น) พร้อมทั้งผลตอบแทนคืนมาในภายหลัง โดยที่ความเสี่ยงดังกล่าวขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้กู้
- 11 ในเขตดังกล่าวมีคำที่เรียกกันในหมู่บ้านว่า ระวังจะเป็น "ใช้โป่ง" คือ การตายด้วยลูกเป็น
- 12 ความไม่ต้องการสินเชื่อในที่นี้ดูจากการที่ครัวเรือนตอบว่าไม่เคยขอกู้จากที่ใด ๆ เลยในรอบปีของการสำรวจ
- 13 ระดับความเชื่อมั่นจะสูงขึ้นเป็น 95% ถ้าหากสมการที่คำนวณรวมเอาตัวแปร FY และ NFY เข้าด้วยกันเป็นตัวแปรรายได้รวมตัวเดียว อย่างไรก็ตาม การรวมกันดังกล่าวมีผลทำให้ค่า Likelihood ratio ลดต่ำลงไปด้วย อันทำให้ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า สัมประสิทธิ์ทุกตัวมีค่าเท่ากับศูนย์ได้ด้วยระดับความเชื่อมั่น 90%
- 14 ถึงแม้จะใช้ตัวอักษรย่อเหมือนกันกับการศึกษาในระดับหมู่บ้าน แต่ข้อมูลที่ใช้นั้นเป็นรายได้ของครัวเรือนนั้น ๆ เอง ในขณะที่ข้อมูลที่ใช้ในระดับหมู่บ้านเป็นรายได้เฉลี่ยต่อคนในหมู่บ้าน
- 15 เนื่องจากตัวแปรตาม BN มีลักษณะจำกัดเฉพาะค่าบวก ลักษณะจำกัดในการกระจายดังกล่าวเบี่ยงเบนไปจากข้อสมมติของการคำนวณแบบ Least Squares งานวิจัยในส่วนนี้จึงใช้วิธีการที่มีชื่อเรียกว่า "Tobit"
- 16 ความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันนี้ได้ปรากฏอยู่ในสมการที่ 6 และ 7 ซึ่งแสดงโอกาสที่จะได้กู้จาก ธกส. และธนาคารพาณิชย์
- 17 ในปี 2530 มีการเปลี่ยนแปลงมาตรการนี้ มาตรการใหม่คือธนาคารพาณิชย์ต้องปล่อยสินเชื่อไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของยอดเงินฝากให้แก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม
- 18 การกู้จากต่างประเทศมีความเสี่ยงที่จะขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ แต่ ธกส. ยังไม่ประสบปัญหาเพราะมีการกู้เงินจากหลายสกุล

- 19 ในกรณีที่ดิน น.ส.3 น.ส.3 ก. หรือ ส.ค.3 ซึ่งผู้ถือสิทธิ์มีเพียงสิทธิในการใช้ประโยชน์ ถ้าปล่อยให้ผู้อื่นเข้าทำกินเกิน 5 ปี ผู้ถือสิทธิ์จะหมดสิทธิการใช้ประโยชน์ ในปี พ.ศ.2530 มีคดีที่แสดงถึงความสำคัญของพยานในกรณีสัญญาตัดดอก กล่าวคือ นายพลได้กู้เงินจากนายชื่นจำนวน 1,000 บาท โดยมอบที่ดินให้นายชื่นทำกินต่างดอกเบี้ย แต่ภายหลังจะเอาที่ดินคืน นายชื่นไม่ยอม โดยอ้างว่าตนได้ซื้อที่ดินมาจากนายพลแล้ว ไม่ได้เอามาทำกินต่างดอกเบี้ย สัญญาเงินกู้เป็นสัญญาปลอม (ดูคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1333/2530 หรือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2530 หน้า 4 และ 5)
- 20 อัตราดอกเบียในตารางที่ 21 คำนวณจากวงเงินกู้ ซึ่งคิดจากราคาข้าวในเดือนที่กู้กับยอดหนี้ชำระคืนที่คิดจากราคาข้าวในเดือนที่ชำระหนี้แล้ว แต่ถึงกระนั้นอัตราดอกเบียสัญญาตกข้าวเขียว ก็ยังแพงกว่าสัญญาอื่น ๆ
- 21 มีข้อยกเว้นในบางท้องที่ เช่น พ่อค้าบางคนกำหนดให้ลูกหนี้นำผลผลิตมาขายเพียงบางส่วน และพ่อค้าข้าวโพดในเขตป่าสงวนจะรับซื้อผลผลิตของลูกหนี้ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด (ดูเหตุผล ในงานของเจิมศักดิ์และประยงค์ 2530) นอกจากนี้ เราพบว่าในกรณีของชาวสวนผักที่เพชรบูรณ์ พ่อค้าจะรับซื้อถั่วลิสงในราคาต่ำกว่าราคาตลาดก็โลกริมละ 1 บาท เพราะถือว่าพ่อค้ามีส่วนรับภาระความเสี่ยงเมื่อเกิดความเสียหายต่อผลผลิต (ดูนิพนธ์และประยงค์ 2530)
- 22 แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเราตีความว่า การที่ผู้กู้เงินจากผู้ให้กู้รายเดียว เพราะวงเงินกู้ต่ำมาก หากกู้เงินจากผู้ให้กู้หลาย ๆ แหล่ง ต้นทุนการกู้จะสูงกว่าการกู้จากแหล่งเดียว แนวคิดนั้น มีข้อสมมติว่าผู้กู้สามารถย้ายไปกู้จากผู้ให้กู้อื่นได้ในกรณีนี้ผู้ให้กู้ก็จะไม่มีกำไรส่วนเกิน
- 23 ตัวแปรหุ่นที่ใช้มีลักษณะดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LINTERC} &= a + b * \text{LDUR1} + C * D_1 + \text{ตัวแปรอื่น ๆ} + \text{ค่าผิดพลาด} \\ \text{โดยที่ } \text{LINTERC} &= \text{ค่าล็อกของอัตราดอกเบีย} \\ \text{LDUR1} &= D_0 \times \log(\text{DURATION}) \\ D_1 &= 1 - D_0 \\ D_0 &= 1 \text{ ถ้าเป็นสัญญาที่มีกำหนดชำระคืน} \\ D_0 &= 0 \text{ ถ้าสัญญาไม่มีกำหนด} \end{aligned}$$

โปรดสังเกตว่าค่าสัมประสิทธิ์ b จะวัดผลของระยะเวลาของสัญญาที่มีกำหนดชำระคืน และค่าสัมประสิทธิ์ c / b จะเป็นอายุเฉลี่ยของสัญญาที่ไม่มีกำหนดชำระคืน

สำนักหอสมุด